

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ที่มาท่องเที่ยว ถนนคนเดินเชระกราว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

Factors Related to Food Consumption Behavior of Tourists Visiting Sroew Ground Walking Street, Mueang District, Buriram Province

กิตติศักดิ์ นามวิชา¹ / สุภาพร ชื่นชูจิตร์² / สุภาพร บุญมี³

Kittisak Namvicha / Supaporn Chuenchoojit / Supaporn Boonmee

¹⁻³ สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Public Health Program, Faculty of Science, Buriram Rajabhat University

Received: July 1, 2019
Revised: July 26, 2019
Accepted: December 17, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ที่มาท่องเที่ยวถนนคนเดินเชระกราว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัย ได้แก่ รายได้ของผู้บริโภคอาหาร ราคาของอาหาร ปริมาณเงินหมุนเวียนที่อยู่ในมือ ปริมาณอาหารในตลาด การคาดคะเนราคาของอาหารในอนาคต และระบบการชำระเงินที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ที่มาท่องเที่ยวถนนคนเดินเชระกราว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มตัวอย่างทำการสุ่มได้มาจากการเลือกแบบบังเอิญ คือ ผู้ที่มาท่องเที่ยวถนนคนเดินเชระกราว จำนวน 350 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) รายได้ของผู้บริโภค การคาดคะเนราคาของอาหารในอนาคต ระบบชำระเงิน ปริมาณอาหารในตลาด และปริมาณเงินหมุนเวียนที่อยู่ในมือมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ที่มา

ท่องเที่ยวถนนคนเดินเซราะกราว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ และ 2) ราคาของอาหาร ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ที่มาท่องเที่ยวถนนคนเดิน เซราะกราวอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

คำสำคัญ: พฤติกรรม, การบริโภคอาหาร

Abstract

The purpose of this research was to study factors related to food consumption behavior of tourists visiting Sroew Ground Walking Street, Mueang District, Buriram Province. The samples used in this research were 350 tourists visiting Sroew Ground Walking Street. These were randomly selected via accidental sampling. The research tool was a questionnaire. The data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson's product moment correlation coefficient. The results showed that: 1) These was relationship among food consumption behavior and income, expectation of food price in the future, payment system, quantity of food in the market and revolving money. And 2) these was no relationship among food consumption behavior and food price of the tourists visiting Sroew Ground Walking Street.

Keywords: behavior, food consumption

บทนำ

การบริโภคอาหารในการท่องเที่ยว เป็นบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในการบริโภค ของนักท่องเที่ยวซึ่งส่วนใหญ่มักถูกมองข้าม เหตุผลที่ถูกมองข้ามเนื่องจากเป็นความคิด แบบดั้งเดิมที่ว่าอาหารเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวเพราะการรับประทาน

อาหารเป็นกิจวัตรประจำวันของนักท่องเที่ยว จากงานวิจัยของ Jenny (2016) พบว่าอาหารท้องถิ่นมีบทบาทในการผลักดันให้การท่องเที่ยวมีความสำคัญองค์กรด้านการท่องเที่ยวจึงพิจารณาใช้อาหารเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์การตลาดในการท่องเที่ยว ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารและการท่องเที่ยวซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเหล่านี้ คำนึงถึงในแง่ของลักษณะพฤติกรรมการบริโภคอาหารในแหล่งท่องเที่ยว การให้บริการด้านอาหารนักท่องเที่ยวเป็นการบริการด้านหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นสิ่งจำเป็นที่สำคัญที่นักท่องเที่ยวจะต้องบริโภคอาหารเพื่อการดำรงชีวิต ถ้าอาหารที่จัดไว้บริการ ไม่ปลอดภัยจนทำให้เกิดการเจ็บป่วยด้วยโรคที่เกิดจากอาหารและเครื่องดื่มเป็นสื่อแล้วก็จะมีความเสี่ยงอย่างรุนแรงต่อธุรกิจการท่องเที่ยวได้

ถนนคนเดินชวระกราวก่อตั้งโดยความร่วมมือของผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ โดย นายเสรี ศรีหะไตร โดยพื้นที่ดำเนินกิจกรรมจะมีการจัดการจราจรชั่วคราวทุกวันเสาร์ – อาทิตย์ เวลา 16.00 – 22.00 น. และใช้พื้นที่ดังกล่าวจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์ จากสถิติของเทศบาลเมืองบุรีรัมย์มีประชาชนมาเที่ยวชมถนนคนเดินชวระกราวไม่ต่ำกว่า 500 คน / วัน (Buriram City Municipality, 2015) ซึ่งมีสินค้า 9 ประเภท ประกอบด้วย สินค้าหัตถกรรม เครื่องประดับ สิ่งประดิษฐ์ ของที่ระลึก อาหารปรุงสำเร็จ อาหารปรุงแต่ง เครื่องดื่ม ตลาดสีเขียว สินค้าเบ็ดเตล็ด จากผู้จำหน่าย 395 ราย และสินค้าที่พำรายได้มากที่สุด คืออาหารและเครื่องดื่ม มีการสำรวจพบว่า จากผู้ซื้อสินค้า จากสถิติข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ตลาดแห่งนี้มีผู้มาเลือกซื้อสินค้าเป็นอันดับหนึ่งของสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์ อีกทั้งถนนคนเดินยังมีความทันสมัยได้รับความนิยมของผู้ที่มาท่องเที่ยวโดยเป็นคนในพื้นที่และนอกพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์

เนื่องจากในตลาดแห่งนี้ยังไม่มีผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้มาท่องเที่ยวถนนคนเดินชวระกราวอำเภอเมืองจังหวัดบุรีรัมย์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อ

พฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารของผู้มาท่องเที่ยวถนนคนเดินเซราะกราว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัย ได้แก่ รายได้ของผู้บริโภคอาหาร ราคาของอาหาร ปริมาณเงินหมุนเวียนที่อยู่ในมือ ปริมาณอาหารในตลาด การคาดคะเนราคาของอาหารในอนาคต และระบบการชำระเงิน ที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารของผู้มาท่องเที่ยวถนนคนเดินเซราะกราว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวถนนคนเดินเซราะกราว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 3,500 คน พ.ศ. 2561 ซึ่งสำรวจโดยสำนักงานเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ (Buriram City Municipality, 2018)

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวถนนคนเดินเซราะกราว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 350 คน พ.ศ. 2561 ซึ่งได้มาจากการคำนวณตามสูตรของทาโร ยามาเน่ และได้กลุ่มตัวอย่างมาจากการเลือกแบบบังเอิญ ซึ่งทุกคนมีโอกาสถูกเลือกเท่าๆ กัน

ตัวแปรที่ศึกษา กำหนดจากแนวคิดของ Warathonpaiboon (2016) ประกอบด้วย 1) ตัวแปรต้น ได้แก่ รายได้ของผู้บริโภค ราคาของอาหาร ปริมาณเงินหมุนเวียนที่อยู่ในมือ ปริมาณอาหารในตลาด การคาดคะเนราคาอาหารในอนาคตและระบบการชำระเงิน 2) ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้มาท่องเที่ยวถนนคนเดินเซราะกราว และ 3) ตัวแปรแทรกซ้อน ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ศาสนา และการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งประกอบด้วยแบบวัดตัวแปรต่างๆ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์การวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ศาสนาและ การศึกษา แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) และเติมข้อความ จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมกรบริโภคอาหาร ประกอบด้วย 6 ปัจจัย คือ รายได้ของผู้บริโภค ราคาของอาหาร ปริมาณเงินหมุนเวียนที่อยู่ในมือ ปริมาณอาหารในตลาด การคาดคะเนราคาของอาหารในอนาคต และระบบการชำระเงิน มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายปิด ให้เลือกตอบจาก 4 ตัวเลือกให้ผู้ตอบเลือกตอบ คือ สูงมาก สูง ต่ำ และต่ำมาก โดยเลือกเพียงคำตอบเดียว จำนวน 20 ข้อ

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมบริโภคอาหารของนักท่องเที่ยว มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราประเมินรวมค่า (Summated rating scale) ประกอบด้วยประโยคบอกเล่ามีทั้งด้านลบและทางด้านบวก มีมาตรวัด 4 ระดับ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แสดงทั้งปริมาณและทิศทาง คือ สูงมาก สูง ต่ำและต่ำมาก ให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว จำนวน 10 ข้อ

ซึ่งผู้วิจัยและคณะมีการสร้าง พัฒนาและปรับปรุงเครื่องมือ โดยได้นำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาและคำแนะนำมาขอร่างเป็นแบบสอบถามแบบวัดแต่ละแบบวัด โดยกำหนดขอบเขต โครงสร้างเนื้อหาให้มีความครอบคลุมแนวคิดและวัตถุประสงค์การวิจัย สร้างข้อคำถามและกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนในแต่ละข้อ และได้มีการหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้ 1) การตรวจสอบความตรง (Validity) นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน คือ อาจารย์ณัฏฐภัทร มณีพันธ์ อาจารย์ประจำหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อาจารย์ชลธิชา แก้วก่า อาจารย์พิเศษประจำสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ และคุณนิธิพล ชินศิริพันธุ์ นักวิชาการสุขาภิบาลปฏิบัติการ เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity)

ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด ความถูกต้องและชัดเจนของการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.66 – 1.00 และ 2) การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความตรงตาม เนื้อหาและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้แล้วตรวจสอบความเชื่อมั่นในแบบวัดประเมินรวมค่า ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของ Cronbach ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นที่อยู่ ในเกณฑ์ยอมรับได้ ซึ่งมีค่าตั้งแต่ 0.71 ขึ้นไป

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกนักท่องเที่ยงที่มาท่องเที่ยวถนนคนเดินเชราะกราว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์และชี้แจงการตอบ แบบสอบถาม มอบแบบสอบถามให้กับนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวถนนคนเดินเชราะกราว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้ระยะเวลา 2 สัปดาห์ ได้แบบสอบถามกลับมา จำนวน 358 ชุด แต่มีความสมบูรณ์ จำนวน 350 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.77

สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติ คือ 1) สถิติพรรณนา (Descriptive statistics) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยใช้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ 2) สถิติวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวถนนคนเดินเชราะกราว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

ผลการวิจัย

1. ลักษณะข้อมูลทั่วไปของผู้มาท่องเที่ยวถนนคนเดินเชราะกราว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 65.70 อายุส่วนใหญ่ ร้อยละ 71.10 มีอายุระหว่าง 15 – 24 ปี อาชีพส่วนใหญ่เป็นนักเรียนนักศึกษา ร้อยละ 69.40

ศาสนาส่วนใหญ่เป็นศาสนาพุทธ ร้อยละ 96.00 และการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 36.00 ตามลำดับ

2. ลักษณะของตัวแปรที่ศึกษา พบว่า

2.1 ความคิดเห็นด้านรายได้ของผู้บริโภค ส่วนใหญ่ พบว่า ผู้มาท่องเที่ยวถนนคนเดินเชราะกราว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้านรายได้ของผู้บริโภคอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 40.00

2.2 ความคิดเห็นด้านราคาของอาหาร ส่วนใหญ่ พบว่า ผู้ที่มาท่องเที่ยวถนนคนเดินเชราะกราว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้านราคาของอาหารที่อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 40.00

2.3 ความคิดเห็นด้านปริมาณเงินหมุนเวียนที่อยู่ในมือ ส่วนใหญ่ พบว่า ผู้มาท่องเที่ยวถนนคนเดินเชราะกราว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้านปริมาณเงินหมุนเวียนที่อยู่ในมืออยู่ในระดับสูง ร้อยละ 54.30

2.4 ความคิดเห็นด้านปริมาณอาหารในตลาด ส่วนใหญ่ พบว่า ผู้มาท่องเที่ยวถนนคนเดินเชราะกราว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้านปริมาณอาหารในตลาดอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 62.60

2.5 ความคิดเห็นด้านการคาดคะเนราคาของอาหารในอนาคต ส่วนใหญ่ พบว่า ผู้มาท่องเที่ยวถนนคนเดินเชราะกราว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้านการคาดคะเนราคาของอาหารในอนาคตอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 64.00

2.6 ความคิดเห็นด้านระบบชำระเงิน ส่วนใหญ่ พบว่า ผู้มาท่องเที่ยวถนนคนเดินเชราะกราว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้านระบบชำระเงินอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 44.60

2.7 พฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้มาท่องเที่ยวถนนคนเดินเชราะกราว ส่วนใหญ่พบว่า ผู้ที่มาท่องเที่ยวถนนคนเดินเชราะกราว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 54.30

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย พบว่า

3.1 รายได้ของผู้บริโภค การคาดคะเนราคาของอาหารในอนาคต ระบบชำระเงิน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ที่มาท่องเที่ยวถนนคนเดินเชราะกราว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2 ปริมาณอาหารในตลาด มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ที่มาท่องเที่ยวถนนคนเดินเชราะกราว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ปริมาณเงินหมุนเวียนที่อยู่ในมือ มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ที่มาท่องเที่ยวถนนคนเดินเชราะกราว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.4 ราคาของอาหาร ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ที่มาท่องเที่ยวถนนคนเดินเชราะกราว ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1

แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น

ตัวแปรต้น	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) พฤติกรรมการบริโภคอาหาร
1. รายได้ของผู้บริโภค	.241**
2. ราคาของอาหาร	-.064
3. ปริมาณเงินหมุนเวียนที่อยู่ในมือ	-.178**
4. ปริมาณอาหารในตลาด	.136*
5. การคาดคะเนราคาของอาหารในอนาคต	.349**
6. ระบบชำระเงิน	.169**

*p < .05, **p < .01, ***p < .001

อภิปรายผล

1. รายได้ของผู้บริโภคมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ที่มาท่องเที่ยวถนนคนเดินชวาระกราว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ เนื่องจากผู้ที่มาท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่ตั้งใจนำเงินรายได้มาเลือกซื้อสินค้า จึงส่งผลทำให้เกิดพฤติกรรมการบริโภคอาหารอยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษางานวิจัยของ Manowan (2017) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารกลุ่มสำเร็จรูปแช่แข็งของชนชั้นกลางในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยด้าน รายได้ต่อเดือนมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารกลุ่มสำเร็จรูปแช่แข็งของชนชั้นกลาง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ราคาของอาหาร มิไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ที่มาท่องเที่ยวถนนคนเดินชวาระกราว เพราะผู้บริโภคมีความต้องการบริโภคอาหารทุกวัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้ที่มาท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารในสิ่งที่ถูกใจมากกว่าการคำนึงถึงราคาของอาหาร ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Jianvaropat (2014) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่างชาติในการบริโภคอาหารแผงลอยริมทางอำเภอเมืองเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการมีผลต่อพฤติกรรมการของนักท่องเที่ยวต่างชาติในการบริโภคอาหารแผงลอยริมทางในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านกระบวนการให้บริการ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านช่องทางการจำหน่าย ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการที่มีผลระดับปานกลางคือ ปัจจัยด้านการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ และปัจจัยด้านส่งเสริมการตลาดตามลำดับ

3. ปริมาณเงินหมุนเวียนที่อยู่ในมือ มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ที่มาท่องเที่ยวถนนคนเดินชวาระกราว ทั้งนี้ เนื่องจากผู้ที่มาท่องเที่ยววันเงินติดตัวมาในปริมาณจำกัด และปัจจุบันมีการใช้แอปพลิเคชันโอนเงินในการเลือกซื้อสินค้า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tootom (2015) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารนอกครัวเรือนของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารนอกครัวเรือน คือ ระดับชั้นที่เรียน และเงินที่นักเรียนได้รับต่อวัน

4. ปริมาณอาหารในตลาด มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ที่มาท่องเที่ยวถนนคนเดินพระรามเก้า ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้ที่มาท่องเที่ยวให้ความสำคัญในการบริโภคอาหารพื้นเมืองที่มีหลากหลายชนิดให้เลือกซื้อ ซึ่งสอดคล้องแนวความคิดของ Warathonpaiboon (2016) ที่กล่าวว่า ถ้าจำนวนร้านอาหารในท้องตลาดมีปริมาณมากผู้บริโภคจะมีโอกาสในการเลือกจับจ่ายบริโภคได้มาก

5. การคาดคะเนราคาของอาหารในอนาคต มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ที่มาท่องเที่ยวถนนคนเดินพระรามเก้า ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้ที่มาท่องเที่ยวคิดว่าราคาอาหารไม่แพงและยังคงราคาของอาหารนี้ต่อไปเรื่อย ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ Niumluxsa (2016) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้ออาหารเพื่อบริโภคของนักท่องเที่ยวชาวไทยในตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ปัจจัยด้านจิตวิทยาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้ออาหารในตลาดน้ำอัมพวา พบว่า มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารในการบริโภค ช่วงเวลาในการมาบริโภคอาหารและบุคคลที่มาร่วมในการบริโภคอาหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ระบบชำระเงิน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ที่มาท่องเที่ยวถนนคนเดินพระรามเก้า ทั้งนี้ เนื่องมาจากผู้ที่มาท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับความทันสมัย เช่น พร้อมเพย์ เป็นต้น หากมีระบบชำระเงินที่ง่ายก็จะส่งผลต่อการเลือกซื้อสินค้าต่างๆ ได้ง่ายขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการงานวิจัยของ Jianvaropat (2014) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่างชาติในการบริโภคอาหารแพนดอลอยริมทางอำเภอเมืองเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการมีผลต่อพฤติกรรมการของนักท่องเที่ยวต่างชาติในการบริโภคอาหาร

แหล่งลอบริมทางในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านกระบวนการให้บริการ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านบุคลากร และปัจจัยด้านช่องทางการจำหน่าย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย จากผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ตัวแปรต้น ได้แก่ รายได้ของผู้บริโภค การคาดคะเนราคาของอาหารในอนาคตและระบบชำระเงิน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมกรบริโภคอาหารของผู้ที่มาท่องเที่ยวถนนคนเดินเชราะกราว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ดังนั้น สำนักงานเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ จึงควรนำมากำหนดนโยบายลดหวาน ลดมัน ลดเค็ม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมกรบริโภคอาหารของผู้มาท่องเที่ยว ถนนคนเดินเชราะกราว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ และเพื่อพัฒนาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมกรบริโภค เช่น การส่งเสริมให้ผู้ที่มาท่องเที่ยวถนนคนเดินเชราะกราว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรบริโภคอย่างถูกต้อง เช่น รณรงค์ลดการใช้ถุงพลาสติกและโฟม รณรงค์ไม่รับประทานอาหารที่มีไขมันมากเกินไปเพราะจะทำให้อ้วนได้ อันเป็นสาเหตุของเกิดโรคต่างๆ หากสามารถลดหวาน ลดมัน ลดเค็มได้ ก็จะทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายได้ เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ควรจัดอบรมเรื่องการสุขาภิบาลร้านอาหารของผู้ประกอบการภายในถนนคนเดินเชราะกราว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ และร้านอาหารที่อยู่ภายใต้การดูแลของเทศบาลเมืองบุรีรัมย์และควรรณรงค์ให้ผู้มาท่องเที่ยวถนนคนเดินเชราะกราว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ มีการเลือกบริโภคอาหารที่มีป้าย Clean Food Good Test (มาตรฐานอาหารปลอดภัย) ภายในตลาดหรือตามร้านอาหารทั่วไป

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการกำหนดช่วงอายุที่จะศึกษาเพื่อง่ายต่อการศึกษหาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมกรบริโภคของผู้มาท่องเที่ยวถนนคนเดินเชราะกราว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ และเพื่อที่จะได้ทราบว่า

คนกลุ่มนั้นมีความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรม
การบริโภคอาหารเป็นอย่างไร

References

- Buriram City Municipality. (2015). *Office of Buriram City Municipality*. Retrieved on 9 September 2018 form <https://1th.me/hIjvp> [in Thai]
- Charoensuk, C. (2004). *The marketing adjustment strategy of Thai traditional retailers grocery* (Research report). Bachelor of Business Administration (Marketing) Faculty of Business Administration, Sripatum University. [in Thai]
- Chingkuntod, S. (2012). *The knowledge and habits of food intake of people in Phasi Charoen* (Research report). Bachelor of Nursing Faculty of Nursing Siam University. [in Thai]
- Jenny, V. (2016). *Food habits, physical activities and sedentary lifestyles of eutrophic and obese school children: A case-control study*. Retrieved on 12 September 2018 form <https://1th.me/ZmH1m> [in Thai]
- Jianvaropat, U. (2014). *The behavior of foreign tourists in the consumption of street food stalls in the Chiang Mai city* (Research report). Chiang Mai: Chiang Mai University. [in Thai]
- Manowan, D. (2017). The factors that affect food consumption habits the frozen form of the middle class in Bangkok. *Journal of Economics and Business Administration*, 13(2), 68-83. [in Thai]
- Niumluxsa, W. (2016). *Factors affecting the choice of food for the consumption of Thai tourists in Amphawa floating market*. Retrieved on 15 September 2018 form <https://1th.me/2Udkt> [in Thai]

Tootom, R. (2015). *The factors that relate to the dietary behaviour outside fence school of student in Bangkok Noi District Office*. Retrieved on 10 September 2018 from <https://1th.me/wLTFX> [in Thai]

Warathonpaiboon, T. (2016). Consumption habits: foods commonly consumed with healthy foods. *Journal of Panyapiwat*, 5(2), 255-264. [in Thai]

Authors

Asst. Prof. Kittisak Namvicha

Tel.: 08-4651-4749 E-mail: munoyku64@yahoo.com

Asst. Prof. Dr. Supaporn Chuenchoojit

Tel.: 08-9456-7783 E-mail: supaleklek0908@hotmail.com

Miss Supaporn Boonmee

Tel.: 08-9619-2261 E-mail: supa_kku@hotmail.com

Public Health Program, Faculty of Science, Buriram Rajabhat University

439 Jira Rd., Mueang District, Buriram Province 31000

